

decisum refert *D. Raynald.* in obseru. crimin. supplet. 7. ad cap. 1. num. 34., & etiam quod Capti nondum se receperint in Ecclesia, sed transirent per spatium dd. 30. passuum, in quo pariter fierent Nundinæ, vel Mercatus, ut respondit *Sae. Cong. Immunit.* die 19. Augusti 1692. ad petitionem Illustrissimi, & Reverendissimi Zauli Episcopi Verulanii meritissimi Vicesgerentis in Urbe, quo ad Ecclesiam S. Mariæ ad Nives dissitam Fru- sinone vix adhuc per unum milliare, ut videre est in suis observationibus Canonis &c. observat. ad rubr. 30. lib. 5. num. 59. tom. 2.

Idque indistincte, sive Transeuntes in manibus Curiæ implorent beneficium Immunitatis, vel non, quia posito, quod locus, per quem fit transitus sit immunis, & quod transeuntes ipsi deberent gaudere Immunitate, privandi ea non sunt esto quod, vel non invocent beneficium Immunitatis, vel positivè consentiant, aut declarant, quod inde extrahantur, nam Immunitas conceditur principaliter loco, secundariò personis confugientium. *Sperell.* decis. 59. num. 1., & decis. 504. num. 73. & seqq. *Francis. Episc. Barbastren.* de compet. Iur. inter Cur. quæst. 71. num. 8. *Pignatell.* tom. 3. consult. 28. num. 2., & sic eidem Immunitati, ut superius tacitum fuit, nec expresse, nec tacite renunciarci potest. *Pax Jordan.* tom. 2. lib. 11. tit. 3. de Immunit. num. 259., & alii apud eundem. *Pignatell.* tom. 9. consult. 7. num. 1.

Præterea sequeretur, quod statim ac Rei du- cuntur ad Palatum Episcopi ubi extat Tribunum erectum, ibidem examinandi, vel constituendi, illicè essent in pace dimitten- di, quia Palatum Episcopale gaudet Im- munitate ad Text. in *Can. id consituimus* 17. quæst. 4., ubi D.D. communiter; Etiam si distet ab Ecclesia Cathedrali ultrà 40. pas- sus, & nullum habeat Oratorium, sive Ca- pellam. *Dellen.* de Immunit. tom. 2. cap. 16. dub. 11. sect. 14. per tot. *Fagnan.* in cap. Ecclesiæ num. 29. de Immunit. Eccles. aliisque apud Pi- gnatell. tom. 6. consult. 36. num. 4. ubi de com- muni.

Unde cùm prædictæ illationes, & sequelæ, ab- surda sint manifesta, & passim videamus, quod in prænarratis casibus cessat privile- gium Immunitatis, ut in specie, quod non gaudeant detenti in Carceribus dum Sacer- dos accedit ad administrandum Sanctissi- rum Eucharistiæ Sacramentum, ex quo

sunt in posse Curiæ, in sententiam omniū Doctorum firmat *Dellen.* de Immunit. tom. 2. cap. 16. sect. 7. num. 5. palam inde fit, quod debet esse in sua libertate, qui vult se tueri Immunitate, & reiicienda est contraria opinio, unde ipsa absurdā oriuntur. *Iason.* in l. rogasti in princip. col. fin. ff. si cert. petat. *Alex. conf.* 140. in fin. vol. 1. *Gabr. conf.* 94. num. 7. vol. 1. *Cassador.* decis. 20. de Caus. posses., & propriet. *Sperell.* decis. 34. num. 29. vers. Esi enim.

Certiū, attentis literis Sacrae Congregationis Immunitatis de ordine Sanctissimi ad Eminentissimum Episcopum Viterbiæ usque de anno 1634. sub die 14. Februarii, in quibus permittitur Condemnatis ad Tiriemes, ut possint incedere bini per Civitatem Vetu- lam, catena ferrea pedi cujusque alligata, præmissa tamè explicita declaratione, quod alter alterius sit Custos, & detentor, idque ad effectum, ut ingrediendo Eccle- siam, neuter eorum allegare valeat Immunitatem, cum liber non ingrediatur, qua- rum literarum tenor, est qui sequitur vide- licet. Premendo senza fine à N. S., che non sie- gua pregiudizio all' Immunità Ecclesiastica, e che sia rimossa l' occasione di controversie tra il Tribunale Ecclesiastico, e Secolare di Civita- vecchia quando li Forzati, e Condannati, che ivi si trovano fuggono a luoghi immuni; perciò Sua Beatinudine bà commandato, che per l' auvenire li sudetti Forzati, e Condannati va- dino almeno à due con catena assieme legati, e con dichiarazione expresa, che uno servi per Cu- stode dell' altro, di modo che non possa dirsi, che liberi confuggibino a luoghi immuni, e per conse- quenza, come tali babbino à pretendere di gode- re l' Immunità della Chiesa; Il che si avvisa à V. E., alla quale bastará sapere esser ciò la vo- lontà di N. S., perche sia effettamente servita.

Cuiquidem resolutioni, sive Declarationi ad- stipulatur alia Declaratio ejusdem Sacrae Congregationis in una Hieracen. sub die 26. Septembris 1651., in qua dictum fuit, quod non gaudeat Immunitate, qui non liber, sed retentus à Birruariis transit per Eccle- siam, & est casus de quadam Muliere, quæ dum ducebatur ad Carceres, & fugam ar- ripuit ad Ecclesiam, eamque fuit ingressa, non potuit gaudere Immunitate, ex quo non introiit totaliter libera, sed retinebatur per faldam à Birruariis, ut videre est penes *Panimoll.* decis. 95. adnot. 1. num. 29. in fin. & num. 31. ubi dat aliam declarationem Sac. Con-

Congregationis Immunitatis in una Cari- ten sub die 29. Maii 1646., quæ rescriptis in hæc verba. Oratorem debere gaudere Immu- nitatem Ecclesiæ quatenus liber è manibus Custo- dis extaret dum portam Ecclesiæ appreben- dit.

Respondetur secundū, quod præcitat Do- ctores, qui sequuntur affirmativam pro Immunitate, quoad hoc nullam faciunt autoritatem, nam (ultrà quod eorum dicta ita simpliciter sumpta confunduntur, & communiter reiiciuntur à tot aliis Do- ctoribus, & numero, & rationum ponde- re majoribus) in specie *Cassaneus* in Consue- tud. Burgund., cui obitè, & articulo non examinato adhæret *Fagnan*, & prius adhæ- ferant *Mantua*, *Remig.*, *Viseb.*, *Peguer*, *Clar.*, *Bonacoss.*, *Giurb.*, & *Peregrin.* relati in Consultatione §. Sicut, nuncupatim refellitur à *Farin.* quæst. 28. num. 69. & *Carbar.* decis. 7. num. 4. quos sequitur *Sperellus* acerrimus Ec- clesiastice Immunitatis propugnator in de- cis. 104. num. 62. & 64.

Fagundez, & *Diana*, quamvis dicant affirmativam pro Immunitate esse probabilem, ac magis plati, & idcirco in praxi servandam, nihilominus nullam assignant validam, & solidam rationem, quæ est anima legis, & spiritus qui vivificat Doctorum opiniones; quinimmò ultrò fatentur negativam esse probabiliorem, & veriorem, prout ita per- prius appellaverat *Gyas* de crim. lœf. majest., quem respectu asserti casus occursi Venetiis reicit *Farinacius* d. quæst. 28. num. 69. atque magis à Doctoribus receptam dixerat idem *Peregrin.* de Immunit. d. cap. 5. num. 7. vers. Prò resolutione.

Dellen connumerandus non est inter DD. affirmativam sectantes, cum teneat opinio- nem negativam, & simpliciter ait in fine, videndos esse *Fagundez*, & *Diana* in locis su- pracitatis, quos denique confutat *Mattbaù Sanz* de re crimin. controv. 7. num. 9. & 10. ea ratione, quia judicandum est secundum le- ges, quibus non debemus esse clementiores, nec oportet, ut motivo pietatis ipsos Cano- nes extendamus ad reprimendam audaciam eorum, qui passim Immunitate frati crimi- na committunt, prout his præcisus verbis advertit *Covar.* lib. 2. var. cap. 23. num. 3. relat. à *Sanz*. ubi supra.

Gambacurta, in cuius authoritate fit magnum fundatum, non ita intrepidè, ut asse-

titur, tuetur opinionem affirmativam, sed illam absque ulla convincenti ratione præ- tèr eas binas rationes, quas corruere supra dictum est, simpliciter sequitur post rela- tos aliquos Doctores hinc inde, propterea non attendendus, dum præsertim in mate- ria Immunitatis quandoque claudicavit er- rando circa Iuris principia, ut ait idem *Sperell.* decis. 103. num. 36. & 43., & multas hu- jus Authoris opiniones circa Immunitatem esse reiiciendas, docet idem *Diana* part. 1. tract. 1. resol. 12., & in Coordinat. tom. 9. de Immunit. resol. 126. num. 2. *Sperell.* decis. 65. num. 5., ubi quod ob similes male fundatas rationes, & sententias ejus tractatus fuit prohibitus donec expurgaretur.

Declarationes Sacrae Congregationis Episco- porum, & Regularium in Sipontina, Thea- nen, & Hieracen. de anno 1613. quas citant *Dellen* in addit. & *Nicolius*, ubi supra, & re- perire non potui apud *Pignatell.* & *Lantusc.* nimis vagè relatios, minimè afficiunt, uti antiquatæ, attentis dictis posterioribus de- clarationibus in Viterbiæ. de anno 1635. *Hie- racen.* de anno 1651. & *Cariaten.* de anno 1646., quibus omnino standum est, cum præsertim nitantur authoritatibus, & rationibus su- prius adductis, ut benè ad propositum *Pignatell.* tom. 1. Consult. 108. num. 13.

Et quoad exemplum superstitione veneratio- nis Ethnicorum erga inaniū Deorum Tempa, ut si quis victus Ædes Flaminis Dialis introisset, solvi necessum erat, & vincula foras in viam deiici, nullatenus est immorandum, quia Immunitas Ecclesiæ, quæ est Domus Dei nostri, & quam decet Sanctitudo, non indistincte omnibus largi- ta est, sed ex piissimis, & insimilè æquissi- mis sanctionibus tam Cæsareis, quam Ca- nonicis conceditur solis Confugientibus, & inter Confugientes plures sunt, qui ob gra- vitatem criminum ea non gaudent, ut ex litera textus in l. si seruus. C. de bis qui ad Ec- cleſ. confug., cap. inter alia de Immunit. Eccles. & prædict. Constitut. Gregor. XIV. quæ incipit. Cum alias, quam per extensem registrant *Ambrosin* de Immunit. Eccles. fol. 1. *Pax Jordan.* tom. 2. lib. 11. tit. 3. num. 1. *Dellen* de Immunit. tom. 1. cap. 8. Bull. 7. Greg. XIV., & alii pas- sim.

Respondetur tertio, quod opinio affirmativa pro Immunitate intelligenda est, & proce- dere potest, quotiescumque Captus extra locum

locum Sacrum ducatur ad Carceres, Triesmes, vel supplicium per Ecclesiam, Cœmeterium, aliumque locum immunem, & per transitum è manibus Birruariorum eripiatur, & liber remaneat, etiam quod esset vinculis, & catenis ligatus; tunc ceterum utique gaudere debet Ecclesiastica Immunitate, & in hoc sensu bene adaptantur Authoritates prædictæ. Secùs vero si transundo nunquam evadat è manibus Birruariorum, ut in casu, de quo agitur, nam tunc nullatenus suffragatur privilegium Immunitatis; & hæc est verior, communior, & receptior distinctio, qua conciliantur Doctorum dissidentium opiniones, ut ex Cortiad. d. decif. 84. num. 9. post Azeved, Guttierrez, Laynez addit. ad Gamm. Aylon, Cutel, Merlin, Pignatell. controv. cap. 56. à num. 9., Farin. in Appendic. de Immunit. num. 200., Giurb. conf. 30. nu. 17., Barbos. de Jur. Eccles. univers. lib. 2. cap. 3. num. 58. in fin., Scaunarol. de visit. Carcer. lib. 3. cap. 9. num. 16. 17., quibus addendi sunt, Novar. in summ. Bullar. tit. de Immunit. Eccles. nu. 24., Pax. Jordan. tot. 2. lib. 11. tit. 3. de Immunit. num. 227., Antonell. de regim. Eccles. part. p. lib. p. cap. 9. S. primo num. 5., Ricc. decif. 263. part. 4., Cartbar. d. decif. 7. num. 5., Francef. Episc. Barbastren. in Past. Regin. p. 3. vot. 2. à num. 4., & vot. 8. nu. 45., & de compet. Jur. inter Cur. quæst. 79. num. 26., Bonden. colluct. legal. 40. nu. 42., Possent. singul. Canonic. centur. 2. singul. 174. num. 2., Sabell. S. Immunitas sub nu. 12. vers. sed dictum, & novissimè Episc. Barbasius in Torculo. Juris resol. 19. num. 9.

Et secundum hanc distinctionem in Civitate Barcinonæ decisum fuit quendam Petru Serra, qui funibus ligatus transiverat in specie per Cœmeterium ductus à Ministris, non gaudere Immunitate; Et è converso gaudere Antonium Ponse tractum ab alio Cœmeterio, per quod ducebatur ligatus super Afino, à manibus tamen Officialium illo tunc liberatus, ut de utroque casu testatur idem Cortiad. d. decif. 84. num. 4., & 8., ubi assignat rationem de hoc secundo casu, nam licet ligatus reverà non sit liber, non est tamen verè captus, idèque actus ille, qui libertatem, & servitutem sapit, regulandus est à libertate tanquam à digniore, & sic taliter ingrediens in locum immunem, censendum est potius

liber, quam captus, & citat, Merlin. controv. for. cap. 56. à num. 11. lib. 2. Nec obstant tria fundamenta, quibus, præscindendo à regulis, & conclusionibus generalibus, præcipue motus fuit Illustrissimus Præsul ad declarandum pro Immunitate, ut modò ait in d. Consultatione, satis superque elaborata (saltem ex revolutione tot foliorum, quæ inibi punctualiter citantur) quæ tamèn afferit cursum extensa in gratiam plurimum Amicorum usque de anno 1688. in puncto sub die 6. Septembri in §. Ego autem. Quorum Primum est, quod non poterant Birruarii transire per Cœmeterium ad facilitandam capturam Mazzocchii extrà locum immunem existentis, nam hoc modo transeundo dicuntur insultare, & invadere Ecclesiam, & contrà eam maximam irreverentiam committere. Secundum, quod secuta carceratione nequiventerint Birruarii iterum per Cœmeterium transire cum ipso Capturato, ex quo poterant exire per alia Mansionem, sive Stanziatam contiguam, quæ habet Januam ad Viam publicam, adeout eorum transitus fuerit omnino cervelloticus, & voluntarius. Tertium, quod Birruarii præoccupaverint portam Cauponæ, ex qua perveniri poterat ad locum Sacrum, & sic dolosè impiderent Mazzocchium, eumque angustiaverint, nè posset se recipere in Ecclesia. Non enim obstat primum, quia Cortiad. decif. Cathalon. 65. num. 12., & 13., qui id firmat, quique singulariter citatur in Consultatione §. Primum est, supponit in figurazione casus, quod aliunde Birruarii potuerint tutè ire ad capiendum Reum, & hoc non obstante pertransierunt per Ecclesiam, tanquam locum tutiorem præfacienda capture, ibi - ut tutius capiant Reum - hinc aliunde poterant tutè capere, cùm comparatiuum præsupponat suum possitivum ad text. in l. ubi autem §. primo ff. de verb. oblig., Anton. Maceraten. lib. 3. resol. 2. num. 7., Surd. decif. 65. num. 8., Pignatell. tom. primo consult. 83. num. 4., Rot. coram Duran. decif. 137. num. 12. In situatione tamèn loci, de quo agitur, tantum abest, quod extet aliquod spatum tutum, & non immune, perquod, dempto Cœmeterio, adiri valeat Caupona, ut nec minus illud figurari possit per aerem, quia

quia ipse aer loci immunis, est immunis usque ad Cœlum. In puncto Cardos. in præ. Judic. & Advoc. verb. Ecclesia nam. 77., quem refert Barbos. tom. 2. lib. 3. voto 117. num. 43., Atque idè cùm Birruarii redargui non possint de aliquo actu irreverenti, dum reverà non voluntariè, sed necessitate ducti pertransierunt per Cœmeterium, sequitur quod ob eorum transitum nullo modo violata remansit Immunitas Ecclesiastica.

Ulterius in idem, & fortius, dum Cortiad. afferit, quod in Cathalonia de anno 1578. die 7. Decembris fuit judicatum, quod taliter captus per Birruarios transentes per locum immunem gaudeat Immunitate Ecclesiastica, fatetur nihilominus, quod ex post de anno 1604. (re melius considerata, ut supponendum est) fuerit decisum contrarium, quod non gaudeat, & cum hac decisione ait pertransire Peguer. decif. 51. in fin. part. 2., & Despicio ad Ferrer. part. 3. observant. cap. 251.

Et quamvis ipse Cortiad. existimet primam sententiam esse sequendam propter injuriam, & violentiam, quam Officiales fecerunt Ecclesiarum eam insultando, ac invadendo, præsupponit, quod non tantum simplex transitus fiat per locum immunem, sed etiam insultus, vel aliqua alia violentia, & patet evidentè, quia in comprobationem sui dicti citat non alium Doctorem, nisi Vermigliolum conf. 102. num. 7., (Omissum, & Neglectum in Consultatione), qui solum ait, quod Immunitas violatur nedum extrahendo, verùm etiam insultum faciendo, & verberando in loco immuni, quod non facit ad casum, in quo proculdubio, nil aliud fecerunt Birruarii, in loco immuni, quam simpliciter transire per eum; cùmque iste transitus consideratus absque ulla ex prænarratis circumstantiis, nemo dixerit, quod sit actus prohibitus, censetur utique permisus, ad generaliter tradita per Menoch. de presump. lib. 6. præf. 16. num. 4., Mascard. de probat. consl. 1277. num. 2., Barbos. axiom. 178. verb. Permisum num. primo, Gratian. discept. forens. cap. 870. num. 36., Pallizzar. de Monial. cap. 10. seft. 3. subsect. 2. quæst. 2. n. 250. vers. quod si aliqui.

Minùs urget secundum, quod scilicet redierint Birruarii cum Carcerato per Cœme-

terium quando poterant exire per Mansio- nem contiguam, nàm quomodoque pro- grediantur Birruarii cum Carcerato per locum immunem, sive ex necessitate, sive voluntariè, sat est, quod ipse Carceratus non se liberet ab eorum manibus, ad hoc ut excludatur à præsidio Immunitatis, etiam quod imploraverit confugium, & ratio est, quia liber non transit, prout ex superabundanter firmatis, præsertim in §. Respondet tertio.

Distinctio autem voluntarii, & necessarii transitus, ut in hoc, non in illo casu cef- set Immunitas, (quam distinctionem ingeniosam appellat Dian. part. p. resol. 30. num. 4., & in Coordinat. tom. 9. resol. 505. num. 4., aptius dixisset peregrinam) sit solum à Peregrino de Immunit. cap. 5. num. 8., quem referunt, & non sequuntur idem Dian. ubi supra, & in sum. part. prima verb. Immunitas Ecclesiarum num. 35. in fin., Delben. de Immunit. tom. 2. cap. 16. dub. 10. seft. 7. sub. num. 6., Cutell. de Immunit. lib. primo quæst. 30. num. 2., & Cortiad. d. decif. 84. num. 3.

Hinc gratis afferit in Consultatione §. Alterum est, quod omnes Doctores, qui sequuntur opinionem negativam, quod nempe transiens non liber per locum immunem non gaudeat Immunitate in hoc conveniant, quod transitus per Ecclesiam seclusa necessitate, & sic merè voluntarius, sit prohibitus, & quod proinde Ecclesia sit reintegranda, quoniam, excepto Peregrino, Doctores in eodem §. citati id non dicunt, nam Sabell. in §. Immunitas num. 12. circa principium, refert solum adesse alios ita distinguentes, & distinctioni adhære- re Manar. noct. malincon. interrogat. 69. fol. 117., sed eos non approbat.

Sperell. d. 104. n. 60., & sequen., & per tot., nec verbum quidem de hac distinctione, Cutell., ut dixi, eam refert, sed non sequitur, Boer. decif. 100. n. 8., & sequen., Germon. de Immunit. lib. 3. cap. 16. n. 35., Me- gal. conf. 46., Villagut de extens. leg. cap. fin. num. 40., & Bobadill. in Politic. tom. primo lib. 2. cap. 14. nu. 61 in glo. lit. B., omnes in d. §. Alterum est citati absque solita numeratione foliorum, convincuntur transcripsi adamussim, ut jacent (præsertim Boer. cum eademmet citatione mendosa, nempe decif. 100. loco decisionis 110.) à Delben. de In-